

Zene, zene, zene

Beszélgetés Trendler Mária csellistával
és Trendler József dobossal

A zene talán a legsokrétűbb, legátfogóbb művészeti ág. Egyes vélemények szerint az emberi génállomány magában hordozza a zeneértési hajlamot, csak a legtöbb esetben ezt a gyermekkorunkban más irányú érdeklődések elnyomják ahelyett, hogy elkezdődne az ápolása, fejlesztése, egészen a kiteljesedésig. Erről az állításról is kértük a véleményét az egész életét hivatásos zenészként élő, immár nyugalomba vonult Trendler házaspárnak.

– Szerintem valóban mindenkiben benne van a zene iránti fogékonyság – mondja Trendler Mária. – A szülőknél kellene tudatosítani, hogy próbálják meg kibontakoztatni a gyermeküknek ezt az alapfokú érdeklődését. A legtöbb esetben viszont a szülő egyszerűen „elmege” e mellett a feladata mellett, mivel annak idején benne sem fejlesztették a zene iránti esetleges hajlamot. Nekem szerencsém volt, hogy édesapám elleste az orgonálás titkait, nagyon szerette a zenét, de énekhangja nem volt. Édesanyám viszont fuvolázott, úgy-

Családi fellépés

hogy mondhatnám, előttem simán nyílt az út a hivatásos zenészség felé. Józsiéknál kissé komplikáltabban alakult a helyzet.

– Igen – kapcsolódik be a beszélgetésbe Trendler József –, az én szüleim nem tudtak zenélni, de nagyon szerették a rádióban hallgatni a muzsikát. És különös szerencsém volt az általános iskolai zenetanárossal – Aradon jártam iskolába –, aki bérletet váltatott velünk, és együtt mentünk a hangversenyekre.

– Emlékeznek esetleg arra a néhai pillanatra, amikor megfogalmazódott önökben, hogy a zenéért, illetve a zenéből akarnak majd élni?

T. J.: – Az én esetemben édesapám „demokratikus” két pofonja döntött, amit az után kaptam, hogy a számomra vásárolt harmonikát csak nézegettem, de valahogy nem éreztem készséget a kezdéshez. Egy barátja azt tanácsolta, hogy hátha a doboláshoz inkább fülne a fogam. Igaza lett, így tizennégy éves koromtól már tudtam, hogy a dob lesz az életem. És természetesen nem kellett semmiféle harcokat vívnom a szüleimmel, hisz épp tőlük indult az én pályaválasztásom.

T. M.: – A mi esetünkben sem volt szükség családi beharcra, világos volt, hogy a kicsőcsém is, én is zenészek leszünk. Az öcsémnél egyértelmű volt a hegedű, ő akarta így, és senki sem ellenezte. Én legszívesebben zongoráztam volna, de édesanyám elmagyarázta, hogy egy zenekarban legföljebb egy zongoristára van szükség, tehát a megélhetés gondot fog majd okozni. Nálam a hegedű szóba sem jöhetett, mivel sokkal többet kell állva játszania a hegedűsnek, illetve a brácsásnak, az én lábam viszont nem bírta a hosszas állást. Fúvós hangszer szintén alkati gyengeség miatt esett ki a választási lehetőségek közül, így „jutott” nekem a cselló, amit negyedik osztálytól lehet komolyan elkezdni, és én akkortól el is kezdtem. Eleinte

(folytatás a következő oldalon)

Fotók: magánarchívum

Zene, zene, zene

(folytatás az előző oldalról)

➤ nem mondhatnám, hogy a kedvenc hangszerem volt, de mégis szerettem. Röviden talán úgy jellemezhetném a hangszerem és magam közti viszonyt, hogy nem éreztem munkának, ami esetleg megterhelt volna. És érdekes módon már az induláskor éreztem a család részéről egy olyasfajta hozzáállást, hogy egészen más, sokkal csiszoltabb és összetettebb egyéniség lesz az, aki valamilyen művészeti ágat tanul, jelesül zenét.

– *Tanulmányaik során érték-e önöket csalódások, esetleg bánták, miért ezt az életutat választották?*

T. J.: – Nem, ellenkezőleg. Ahogy mondtam, én Aradról származom, és az volt a természetes, hogy az ottani művészeti népiskolába iratkoztam, és jártam is szorgalmasan az elméleti iskola mellett. A felső tagozathoz érkezve viszont, ismét édesapám egy ismerőse tanácsára, beiratkoztam a temesvári művészeti líceumba. Talán ekkor dőlt el végérvényesen az én zenészi pályám. Ezután következett a jászvásári zeneművészeti egyetem, ahol a magas fokú szakképzés mellett megtaláltam életem párját is, Máriát.

– *Ha voltak olyan érdekes, az olvasóközönség számára tanulságos élményeik a hivatásos zenei munkájuk során, amit szívesen felelevenítenek és megosztanak az olvasókkal, kérem, tegyék meg!*

T. M.: – Inkább azt szeretném hangsúlyozni, amit a legfontosabbnak tartok a szülői vi-

Mónika lányuk első próbálkozása

selkedés kapcsán: a gyerekeknek az esélyt kell megadni, hogy kibontakoztathassa lappangó tehetségét, de sem pró, sem kontra nem kell semmit erőltetni. Egy ismerősöm például elpanaszolta, hogy ők hiába akarják zongorázni tanítani a gyereket, mert az folyton csak dobol. Elmagyaráztam, hogy nyugodtan hagyják dobolni, legfőljebb nem lesz zongoraművész, de ahogy Józsi szokta mondogatni: a zene lehet akár mellékfoglalkozás is.

– *Köszájon forog egy olyan „városi legenda”, miszerint minden hivatásnál és mesterségnél inkább a zenész szülők ragaszkodnak legjobban ahhoz, hogy gyermekeik is a zene terén teljesítsék ki tehetségüket. Erről mi a véleményük?*

T. M.: – Tulajdonképpen erről beszéltünk eddig is: semmit sem erőltetni, de az esélyt meg kell kapnia a gyermeknek a szíve szerinti választáshoz.

– *Nyugdíjasként hogy érzik: érdemes volt a zene bűvös hívására felelni, vagy netán jobb lett volna más hivatást választani, és a zene megmaradt volna kikapcsolódási, művészeti élményt adó katartikus szenvedélynek?*

T. J.: – Nem tudnék más pályát elképzelni, nem hinném, hogy teljesnek érezhetném az életemet, ha például kimaradt volna belőle a Metropol-élmény. Ráduly Béla, a csapat eredeti dobosa 1994 decemberében halt meg, engem pedig '95 júniusában kerestek meg a fiúk, és kérték, hogy egy emléklemez felvételek erejéig vegyem át a Béla szerepét. Hogy

Hiányzik az együtt muzsikálás a filharmonikusokkal

azóta pontosan hány élő fellépésünk volt és lemezünk jelent meg, nem is tudnám hirtelen megmondani. Tény, hogy nagyon jól összeharátkoztunk, befogadtak, tiszteletbeli Metropolitagként kezeltek, sorra jöttek a jubileumi fellépéseink, egyre több volt a koncert, sőt bekerültünk a budapesti Rockmúzeumba is. Az idő telt, a zenekar tagjainak a sorsa különbözőképpen alakult, mostanában ritkábban állunk ismét össze. Tavalyelőtt például felléptünk Tuszványoson és kétszer a Rockmúzeumban, aztán beütött a vírus.

Egyik turnéjuk alkalmával találkoztak II. János Pál pápával

– Az említett fellépéseik során mit tapasztalt, mennyire ismerik a Nagyváradhoz ikonikusan kötődő Metropolt?

T. J.: – Inkább az innen elszármazottak, de meglepően sok fiatal is ismeri. Valószínűleg a szüleiktől hallhattak az együttesről. Ezek mind szép emlékek, ahogy Mária sem fogja soha elfelejteni, amikor Rod Stewarttal koncertezett Európában, egy impresszáriónak köszönhetően.

T. M.: – Igen, nagyszerű volt, csak épp Angliába nem vittek minket, a kontinensen vártuk be a csapatot. Az utolsó fellépésünk Bukarestben volt, ott Joe Cocker is fellépett, előtte pedig Tina Turner szerepelt velünk együtt. De az is felejthetetlen élmény volt, amikor 2008-ban mindkét lányunkkal együtt turnéztunk.

– Örülök, hogy szóba kerültek a szintén zenész leányaik, ha jól tudom, az egyik Amerikában él, a másik a váradi filharmónia tagja. Ezek szerint a szülők példája hatott, vonzotta őket a pályára, vagy régebben felmerült, hogy más irányba indultak volna? S ha majd a saját gyerekük is zenész akar lenni, mit fognak szólni?

T. M.: – Beszéltünk erről a lányokkal, ők is ugyanazt vallják, mint mi: ha zenélni akar majd az unokánk, megkapja az esélyt rá, de ha nem, erőltetésről szó sem lesz.

– Végül az érdekelne még, hogy nem hiányoznak-e az aktív élet mindennapjai?

T. J.: – Vannak harminc éve halogatott, elvégzendő dolgom, van egy virtuális csapatunk, egy country-csoport bráilai, bukaresti, brassói tagokkal, az énekesnőnk galaci, én vagyok a dobos, nekem küldik a felvett szólamokat, amiket én keverek, majd pedig felteszem a YouTube-ra. Egy klezmer zenekarral is dolgozom, tanítottam a művészeti népiskolában is, egyszerűen nagyon le tudom kötni magam.

T. M.: – Bármennyire is elfoglalom magam a konyha körül, esténként beszélgetek a kis unokámmal, mégis hiányoznak a zenekari munka napjai, mert nagyon szerettem csinálni. Nem bánám, ha most, a korlátozások enyhülése nyomán legalább a vonósnégyessel találkozoznánk, s ha közönség esetleg nem is jönne nagy számban, játszhatnánk a magunk gyönyörűségére.

Molnár Judit